

Pályázat azonosítója: 2022-2-HU01-KA122-SCH-000097771

Résztevő: Fenyvesi Judit, Módos Andrea, Dr. Péterné Soltész Katalin, Verdes-Sepely Orsolya, Viski Zoltán

Kurzus neve: Job shadowing

Kurzus helye: Kuopio, Finnország

Fogadó intézmény: Kuopion klassillinen lukio, Kuopio

A kiutazás kezdő és befejező dátuma: 2023.09.23 – 2023.09.30.

Kurzus tartama: 5 tanítási nap a fogadó intézményben **OID kód:** E10089491

2023.09.25.

Helsinkibe szombaton érkeztünk meg Budapestről repülővel. A délutánt és a vasárnap délelőttöt a városban töltöttük, sétáltunk a belvárosban, majd komppal átmentünk Suomenlinna szigetére, ahol megnéztük a világörökség részét képező erődrendszert. Vasárnap délután vonattal utaztunk Kuopióba.

Látogatásunk első napján 9 órakor fogadtak bennünket vendéglátóink a **Kuopion klassillinen lukio** középiskolában. Az egyik igazgatóhelyettes köszöntött bennünket s egy diákkal körbevezettek bennünket az intézményben. Ezt követően egy előadást hallgattunk meg a finn oktatási rendszerről. Találkoztunk több kollégával, akikkel az iskolánk közötti hasonlóságokról és különbségekről beszélgettünk, hiszen szakmai látogatásunk legfontosabb eleme a hasonlóságok és különbségek feltárása volt.

A következőkben ezeket mutatjuk be a szakmai látogatáson résztvevők beszámolóí során.

Fenyvesi Judit:

Nagyon sok tapasztalatot és új ismeretet szereztem egy, a magyar oktatástól eltérő rendszerről. A finn középiskolákban az oktatás digitális eszközökön történik, a diákok főként az ingyenesen megkapott laptopon dolgoznak. Így a papírhulladék keletkezésének csökkentésével is hozzájárul az oktatás a környezetvédelemhez. Az osztályok tanulólétszáma maximum 23 fő, az órák többségében csoportmunka zajlik, a diákok nagyon sokszor önállóan is dolgoznak, már

kisgyermek koruktól motiváltak a tanulásra. A tanár leginkább a coach szerepét tölti be. Az órák többsége gyakorlatorientált. Több biológia órán kilátogatnak a természetbe, s ott figyelik meg természet közelben az élőlényeket.

Az iskolákban mindenütt sűrűn megtalálhatók a szelektív hulladékgyűjtők, a szemetet különválogatva tudják kidobni a diákok, mind az iskola falain kívül (pl. iskolaudvaron), mind az iskolán belül (folyosókon és tantermekben). A szelektív hulladékgyűjtők mellett biohulladék-tárolók is megtalálhatók. A tanulók rendet tartanak maguk körül, háztartástan óra után elpakolnak maguk után, elmosogatnak, ha szükséges felmosnak. A diákok maguk is pontosan tudják, mit tehetnek azért, hogy óvják a környezetet, és elősegítsék a fenntartható fejlődést. Korán megtanulják a spórolást, s nem pazarolják az energiaforrásokat, az áramot, az alapanyagot és a taneszközöket.

Az iskolai könyvtáraknak nem olyan hangsúlyos a szerepe, miután főleg digitális és online eszközöket használnak. A könyvek kölcsönzése egy alkalmazáson keresztül történik. A könyvtár a csendes önálló foglalkozás, tanulás, olvasás színtere.

Angol nyelvtudásom A2 és B1 szint között mozog. Az egy hét alatt sokat fejlődött a hallási utáni szövegértésem és a beszédképességem is.

Módos Andrea:

Az Erasmus+ program keretében 2023. szeptember 23. és 30. között vettem részt iskolám, a Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium négy másik tanárával együtt egy finnországi tanulmányúton, melynek célja a finn oktatási rendszer megfigyelése és jobb megértése volt. Bázisiskolánk a Kuopio városában található Kuopion Klassillinen lukio nevű gimnázium volt, de abba a szerencsés helyzetbe kerültünk, hogy lehetőségünk nyílt három másik intézmény meglátogatására is. Ezek közül kettő úgynevezett alsó középiskola volt, ahol a diákok a hetedikétől a kilencedik évfolyamig tanulnak. A bázisiskola és egy másik intézmény pedig felső középiskolaként működött, ahova a tanulók a tizediktől a tizenkettedik évfolyamig járnak. Előbbiekben a diákoknak még kötött órarendje van 45 perces tanórákkal, utóbbiakban azonban a tanulók már maguk választják meg a tanulandó tantárgyakat és állítják össze órarendjüket, egy tanóra pedig 75 percig tart.

Jómagam a látogatások során főként az aktív állampolgárságra való nevelés szempontját figyeltem meg a különböző iskolákban. Az alsó középiskolákban látott órákon megállapítottam, hogy a tanulókat először is az önállóságra nevelik tanáraik. Van például háztartási gazdaságtan órájuk, ahol megtanulják beosztani a pénzüket vagy a háztartási munkákat szülői segítség nélkül végezni. A tanórákon is sok az önálló munka és az új ismeretek átadása sem mindig csak a tanár által, frontális módszerrel történik. A diákok hamar megértik az önálló véleményalkotás fontosságát is.

A felső középiskolában azután a korábban elsajátított önállóságra építve törekszenek a tanárok arra, hogy a diákok aktív állampolgárokká is váljanak. Ennek egyik fóruma az állampolgári ismeretek tantárgy, amit a közgazdasági ismeretekkel együtt előszeretettel választanak a diákok felismerve ezen tárgyak társadalmi fontosságát és gyakorlati jelentőségét. Amit minden meglátogatott tanórán észrevettem és néhány tanárral folytatott beszélgetés során is megértettem, az az, hogy a tanulók nem egy versengő oktatási rendszerben vesznek részt. Az oktatás minden résztvevője számára fontosabb az együttműködés, a szolidaritás és egymás segítése. Ennek következménye lehet az is, hogy Finnország előkelő helyen szerepel azon a listán, amely azt mutatja meg, hogy egy ország polgárainak hány százaléka vállal önkéntes tevékenységet. Kollégáimmal meghallgathattunk egy rendkívül informatív előadást a finn történelemről és politikáról is. Így tudtam meg, hogy sok finn diák vesz részt különböző civil szervezetek munkájában. A felső középiskolások közül már egyre többeket érdekel a helyi, az országos és a világpolitika is.

Összességében a tanulmányút keretében meglátogatott órák és a finn kollégákkal folytatott beszélgetések után megállapíthatom, hogy az oktatási rendszer valóban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a diákok kritikusan és tudatosan gondolkodó, a konfliktusok megoldására törekvő, alkalmazkodóképes, saját magukért és közösségükért a felelősséget vállaló, elkötelezett és aktív állampolgárokká váljanak. Tapasztalataim alapján ez a törekvés a legtöbb esetben sikerrel jár, vagyis a tanárok és a tanulók közös munkája ezen a téren kifejezetten eredményes.

Dr. Péterné Soltész Katalin:

A Kuopion Klassillinen lukio középiskolában a 11-12-es évfolyamok oktatása teljes mértékben a digitalizációra épül: minden diák ingyenesen kap laptopot, amelyen elérhető számukra az összes tananyag. Tankönyvet nem is használnak. A látogatott órákon tanári segítséggel, de önálló módon dolgozták fel a kijelölt anyagrészt, egyénileg használták a digitális tananyagot és az audiovizuális segédanyagokat. Ez a módszer nagy mértékben növeli a diákok számítógépes készségein túl a tanulásban tanúsított önállóságát is. A tanári munkavégzés is teljesen digitalizált: az anyag ismertetésétől a gyakoroltatáson keresztül a számonkérésig minden a számítógépeken zajlik. Ennek a módszernek előnye a rugalmasság és a diákok önálló tanulásának elősegítése, de jelentős hátránya az, hogy a tanárok nem választhatnak más tananyagot a digitálisan elérhető források helyett, mert ezek minden iskolában egységesen ugyanazok kell, hogy legyenek.

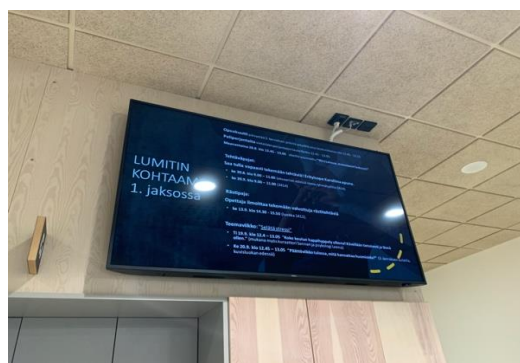
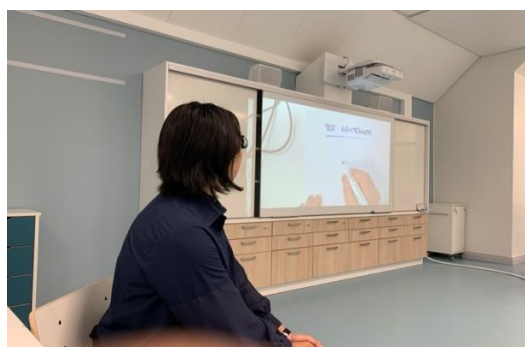
Az adminisztráció és a munkaszervezés is digitális formában zajlik. A diákok maguk állítják össze az órarendjüket, a melyben segítségükre van az iskolai online órarend-szerkesztő felület, ahol a választott periódusokon belül bejelölhetik, hogy milyen tantárgyat, milyen szinten

akarnak tanulni. A periódusok végén záróvizsgát tesznek, természetesen ezt is számítógépen. Ezeknek a teszteknek a javítása is digitalizált formában zajlik.

Új innovációt is láttunk a kuopio-i középiskolában: a VR-eszközök bevezetését az oktatásban. A város középiskolái átjárhatóak: a már említett digitális órarend-szerkesztő rendszer segítségével egy adott intézmény diákjai másik iskolában tartott órákat is beilleszthetnek az órarendjükbe, így városszintű csoportokban tanulhatják az adott tantárgyat.

A digitális oktatás lehetővé teszi a nagy létszámú csoportok működtetését is, mert ebben a munkaformában nem irányító szempont az, hogy a tanár elegendő időt és figyelmet fordítson minden egyes diákra, hiszen a tanulók egyénileg végzik a feladataikat a számítógépen. Emiatt az órai kommunikáció mértéke is jelentősen lecsökken.

A digitalizált oktatás erőssége a diákok egyéni felelősségvállalásának növekedése a tanulási folyamatban, illetve az, hogy a tanulók saját szükségleteiknek megfelelően alakíthatják ki a tantárgyaik összetételét és tanulásuk sorrendjét a középiskola két utolsó évében. Ez nagy mértékben elősegíti a felvételi tantárgyak intenzívebb elsajátítását.

Verdes-Sepely Orsolya:

A Mindfulness és Wellbeing program a finn oktatásban

A finn oktatás alapja, hogy egyenlő feltételeket biztosítson a diákoknak a színvonalas oktatáshoz a társadalmi helyzettől, a lakhelytől, a származástól függetlenül. A nemzet legfontosabb erőforrásának az embert tekintik, ezért lehetőséget kívánnak nyújtani ahhoz, hogy a bennük rejlő lehetőségeket a legteljesebben kibontakoztassák. A mindfulness és a wellbeing programok aktív jelenléte ezen törekvést tökéletesen elősegítette.

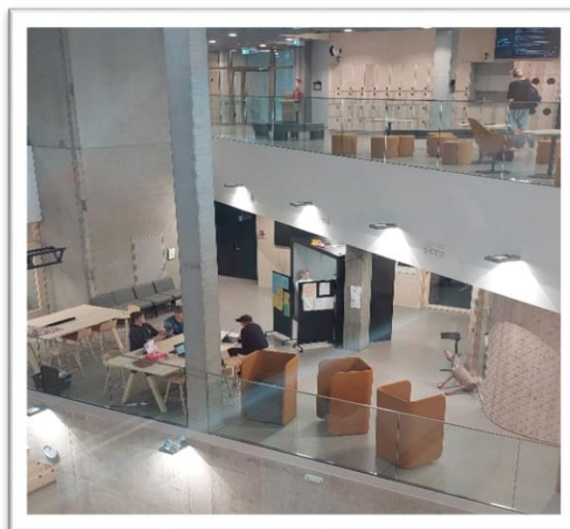

A finnországi tartózkodásunk alatt több iskolát is volt szerencsének meglátogatni, és a fent körvonalazott törekvést minden általunk bejárt

iskola magáénak tekintette. A tanárok és a diákok sikeres együttműködése érdekében teret és lehetőséget biztosítottak a hatékony munkára, ugyanakkor az elvonulásra és a pihenésre is, amely révén a regenerálódás után a tanítási-tanulási folyamat megfelelő intenzitással folytatódhatott.

A wellbeing négy nagy területe az egészség, a pszichológiai, a környezeti és a szociális jól-lét. A diákok ingyen étkeznek az intézményekben, ahol változatos és egészséges ételek közül válogathatnak. A tornatermek, az öltözők, az edzőtermek jól felszereltek, így az edzés, ami az egészséges életmód egyik alappillére, mindennapjaik részévé vált.

A környezeti tényezőket tekintve figyelnek a zajok minimalizálására, a megfelelő hőmérséklet biztosítására (klíma), a levegőminőség optimalizálására, a fenntarthatóságra. Az épületek nagy részében papucsban, sőt, a legtöbb esetben cipő nélkül vannak jelen az órákon, így megelőzve a szennyeződések, és főként a pollenek bejutását az épületekbe. Ritkán szellőztetnek.

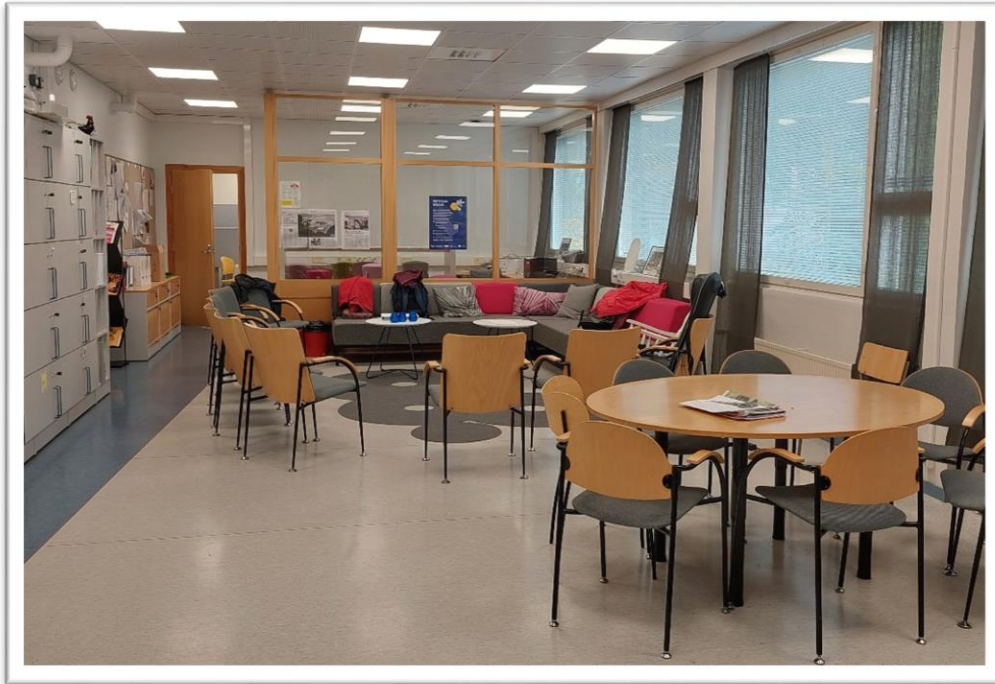
Kényelmi szempontból is praktikus döntés a cipők tantermen kívül hagyása. A termek tágasak, világosak, változatos típusú asztalok és székek, fotelek, kanapék között helyezhetik magukat kényelembe a diákok. A tantermek korszerű technikai eszközökkel vannak felszerelve, ugyanakkor mindenhol biztosított a szükséges tankönyvállomány elérhetősége is.

A szünetekben a folyosókon pihenhetnek a diákok: “csendes szobák”, kényelmes fotelek (egy vagy több személyesek), pingpong-asztalok biztosítják a feltöltődéshez, az elvonuláshoz szükséges lehetőséget.

Pszichológiai szempontból lehetőséget nyújtanak a folyamatos képzésekre, a tanulásra, kiemelt szerepe van a prevenciónak, az érzelmi támogatásnak. Igyekeznek a stresszhelyzeteket tompítani, az autonómiát biztosítani, továbbá szabadságot biztosítani például egyes esetekben a tantárgyválasztás esetében.

A szociális wellbeing széleskörű és jól szervezett. Egyértelmű az iskola elvárása a diák felé, a vizsgák és a számonkérések kiszámíthatóak, átláthatóak. A tanár-diák kapcsolat kevésbé formális, mint Magyarországon: sokkal inkább a mentor szerepét vállalják fel a tanárok, ugyanakkor baráti viszonyt ápolnak a diákjaikkal.

A tanárok esetében is számtalan pozitív példát tapasztaltunk a mindfulness és a wellbeing kapcsán. A pedagógusok számára is elérhető mindenhol “csendes szoba”, ahol nyugodt környezetben dolgozhatnak, de tágas, technikai és háztartási gépekkel gazdagon felszerelt közösség tér is rendelkezésükre áll, ahol társas kapcsolataikat építhetik. Számukra is biztosított a sportolási lehetőség, a változatos étkezés (számukra nem ingyenes), továbbá az egyéni szakmai fejlődés és mentális megújulás.

A pedagógusok a munkájuk során minden teremben korszerű IKT-eszközöket alkalmazhatnak, és nagyfokú szakmai szabadság jellemzi a munkájukat a tankönyvválasztás, a tananyag rendszerezése terén.

Összességében elmondható, hogy a finn oktatás sikere azon a felismerésen alapul, hogy egyenlő arányban kell a tanulás lehetőségét biztosítani a diákoknak, ugyanakkor a “jól-lét” nagyban hozzájárul az oktatási folyamat sikerességének növeléséhez. Felismerték, hogy a gyakorlati életre kell nevelniük a fiatalságot, és tudatosították, hogy a tanulás a diák felelősége és érdeke, így egy hosszú távon gyümölcsöző együttműködést tudtak kialakítani a tanulók és a tanárok között.

Viski Zoltán:

Finnországi látogatásunk során több intézmény mindennapjaiba is lehetőségünk adódott bepillantani, így közelebb megismerkedni a finn iskolarendszerrel. Látogatásunk központi

szereplője azonban a **Kuopion Klassillinen Lukio** volt, itt fogadott bennünket Anna-Maija Tiilikainen Igazgatónő, akitől rendkívül sok információt tudtunk meg az iskola életről, annak megszervezéséről és az oktatási rendszerről.

Megfigyelési szempontjaim elsősorban az iskolavezetés, az iskola szervezeti felépítése és a munkafolyamatok szervezése volt. Az intézmény méretét tekintve valamelyest kisebb saját iskolánknál, a tanulók létszáma 600, a tanároké 40 köré tevődik.

A finn oktatási rendszer sajátosságainak köszönhetően az iskola képzési szerkezete eltér az általunk megszokottól, hiszen a gimnáziumban csupán a 10-12. évfolyamos diákok folytatják tanulmányaikat. A tankötelesség korhatára 18 év.

A hazánkban megszokottól eltérően a tanórán használt tananyagok teljesen digitalizált formában vannak jelen, a tanulók az állam által biztosított laptopjukon érik el a tananyagokat – ennek egyértelműen vannak előnyei, azonban a finn kollégák egy része szerencsésnek tartaná a digitális és analóg oktatási módszerek vegyítését, a papíralapú tankönyvek, munkafüzetek használatát.

A diákok 75 perces foglalkozásokon vesznek részt, 15 perces szünetekkel elválasztva, délben 30 perc ebédszünettel (az étkezés – csakúgy, mint a tankönyvek, laptopok - minden tanuló számára ingyenes). Az órarend felépítése a középfokú oktatás ezen szakaszán már leginkább az egyetemeken megszokott módon szerveződik, hiszen a tanulók naponta 5 tanítási blokkban jelentkezhetnek az egyes tantárgyak szakóráira (heti 3 óra), így önállóan kell előre tervezniük. Számomra érdekes tapasztalat volt látni, hogyan épül fel az órarend ezen alapelvek mentén, hiszen saját iskolámban más elvek mentén készítem az órarendet.

Az iskola mindennapi élete során ugyanolyan fontos szerepet játszanak a hagyományok, mint a mi esetünkben.

A diákönkormányzat munkájával ugyanúgy segíti az iskolavezetés szervező-előkészítő tevékenységét, a hagyományok megőrzését, mint ahogyan azt megszoktuk saját hazánkban.

A vezetőség rendszeresen, 2-3 hetente nevelőtestületi értekezletet tart, melyen a legfontosabb eseményeket vitatják meg, értékelik az addigi munkát, illetve előkészítik a soron következő feladatokat. A vezetőség törekszik az egyértelmű kommunikációra, hatékony munkavégzésre ösztönöz, azonban támogató légkört alakít ki. A nevelőtestületi értekezletek kötetlenül, jó hangulatban zajlanak, ám nagy hangsúlyt kap a produktivitás, a határidők pontos betartása (legyen itt szó akár csak az értekezlet kezdéséről is).

A tanév öt periódusra tagozódik, melyek mindegyikét 7 napos vizsgaidőszak követ. A tanulók ekkor számot adnak tudásukról. A tanulók az általunk megszokottól eltérő módon kreditrendszerben, kötelező és szabadon választható tantárgyakból indított kurzusok során érik

el a szükséges 150 kreditet. Saját munkatempójuktól, teherbírásuktól függően a tanulók 3 helyett akár 2 év alatt is befejezhetik középiskolai tanulmányaikat. A középiskolai szakaszt – teljes mértékben digitalizált - érettségi vizsga zárja. A tanulók legalább öt vizsgát kell tegyenek (maximum tíz vizsgát tehetnek összesen), azonban évente maximum 3 vizsga letételére van mód, így az érettségi vizsga minimum 2 év alatt zajlik le számukra.

Úgy érzem, a szakmai látogatásom során olyan értékes információkra, tapasztalatokra tettem szert, melyeket közvetve vagy közvetlenül a mindennapi munkám során is aktívan és eredményesen hasznosíthatok majd.

Az Erasmus+ program keretein belül, a Fenntartónk hozzájárulásával megvalósuló szakmai látogatásunk mindannyiunk számára maradandó élményeket szerzett. A megfigyelési területek vizsgálata során az általunk megszokottól teljes mértékben eltérő gyakorlatokkal találkoztunk. nyelvi készségeink, szakmai tudásunk, rálátásunk mind fejlődött, maradandó élményekkel gyarapodtunk. Köszönjük a lehetőséget!

Kelt: Debrecen, 2021.10.13.